

Produkto pavadinimas:
INVL Extremo III 16+ (toliau – Fondas)

Juridinio asmens identifikatorius:
S033

Ar šis finansinis produktas turi tikslą investuoti tvariai?

TAIP

Šis produktas atliks bent toliau nurodyto dydžio **tvarias investicijas, kuriomis siekiama aplinkos tikslo: ___%**

- į ekonominę veiklą, kuri pagal ES taksonomiją laikoma aplinkos atžvilgiu tvaria
- į ekonominę veiklą, kuri pagal ES taksonomiją nelaikoma aplinkos atžvilgiu tvaria

Šiuo produktu bus vykdomos bent toliau nurodyto dydžio tvarias investicijas, kuriomis siekiama socialinio tikslo: ___%

NE

Šis produktas **skatina aplinkos ir (arba) socialinius (A/S) ypatumus** ir nors jis nesiekia tvarių investicijų tikslo, jo minimali tvarių investicijų dalis bus ___%

- siekiant aplinkos tikslo, į ekonominę veiklą, kuri pagal ES taksonomiją laikoma aplinkos atžvilgiu tvaria
- siekiant aplinkos tikslo, į ekonominę veiklą, kuri pagal ES taksonomiją nelaikoma aplinkos atžvilgiu tvaria
- siekiant socialinio tikslo

Šiuo produktu skatinami A/S ypatumai, tačiau **neatliekama jokių tvarių investicijų**

Ar konkretus indeksas yra nustatytas kaip referencinis lyginamasis indeksas siekiant nustatyti, ar šis finansinis produktas yra suderintas su juo skatinamais aplinkos ir (arba) socialiniais ypatumais?

TAIP

NE

I Santrauka

Fondas daugiausia dėmesio skiria diversifikuoto portfelio kūrimui, kuriam būdingas patrauklus rizikos ir gražos profilis. Taikoma „Index plus“ investavimo strategija. Investicijos į pasaulines akcijų rinkas atliekamos per regioninius mažų kaštų indeksus sekančius ETF. „Pliuso“ dalį akcijose gali sudaryti taktinės investicijos (konkretaus sektoriaus, veiksnio ar šalies/regiono ETF), Alternatyvūs fondai ir tiesioginės investicijos į Baltijos šalių akcijas.

Fondas skatina aplinkosaugos ir socialinių ypatybių gerinimą. Fondo skatinami aplinkosaugos ir socialiniai ypatumai yra:

- ESG faktorių analizė ir jų integravimas į investicinį procesą
- Investicijų atmetimas/filtravimas pagal įmonės draudžiamų investicijų sąrašą
- Įmonių atmetimas ar šalinimas iš investicijų portfelio dėl prieštaringo elgesio ir prieštaringų produktų
- Siekis sumažinti neigiamą aplinkosaugos ar socialinį poveikį, kurį sukuria įmonės ir (arba) šalys, į kurias Fondas investavo
- Nuolatinis Fondo ESG koncepcijos taikymas, padedantis visoms portfelio įmonėms gerinti savo ESG rezultatus
- Aktyvi komunikacija su įmonėmis, skirta aptarti ESG praktikas.

Visi Fondo investiciniai sprendimai yra priimami atsižvelgiant į aplinkosaugos ir socialinių ypatumų bei ESG bendrąją prasmę skatinimą. Esminiai investicinių sprendimų proceso elementai yra Draudžiamų investicijų sąrašas ir ESG analizės sistema, kuriais siekiama užtikrinti, kad investicijos atitiktų skatinamus aplinkosaugos ir socialinius ypatumus.

Toliau šiame dokumente pateikiama daugiau informacijos apie Fondo propaguojamus aplinkosaugos ir socialinius ypatumus, įskaitant esminius investavimo strategijos elementus, taikomus šiems ypatumams pasiekti, tvarumo rodiklius, skirtus šių ypatumų pasiekimui įvertinti, ir grafinį planuojamą Fondo turto išskaidymą.

II Tikslas nėra tvarios investicijos

- Kokie yra tvarių investicijų, kurias ketinama iš dalies atlikti finansiniu produktu, tikslai ir kaip tvarios investicijos padeda siekti tokių tikslų?

Šis Fondas skatina aplinkosaugos ar socialinius ypatumus, tačiau tvarios investicijos nėra jo išsikeltas tikslas.

- Kaip tvarios investicijos, kurias ketinama iš dalies atlikti finansiniu produktu, nepadaro reikšmingos žalos jokiam aplinkos ar socialiniam tvarių investicijų tikslui?

Šis Fondas tik skatina aplinkosaugos ar socialinius ypatumus, bet neįsipareigoja tvariai investuoti. Tačiau negalima atmesti galimybių, kad kai kurios investicijos gali atitikti tvarios ekonominės veiklos kriterijus. „Principas „nedaryti reikšmingos žalos“ taikomas tik toms su finansiniu produktu susijusioms investicijoms, kuriomis atsižvelgiama į ES aplinkos atžvilgiu tvarios ekonominės veiklos kriterijus. Su likusia šio finansinio produkto dalimi susijusiomis investicijomis neatsižvelgiama į ES aplinkos atžvilgiu tvarios ekonominės veiklos kriterijus.“

- Kaip atsižvelgta į neigiamo poveikio tvarumo veiksniams rodiklius?

Tiesiogiai arba iš trečiųjų šalių renkame, kaupiame ir skelbiame visus reikalingus duomenis, kad būtų laikomasi SFDR. Darydami tiesiogines investicijas į akcijas ar įmonių obligacijas, atliekame ESG analizę ir, jei reikia, atkreipiame dėmesį į neigiamą poveikį tvarumui darančių veiksnių rodiklius, kurie yra svarbūs vertinant tikslinės įmonės ESG riziką. Pagrindiniai rodikliai gali būti lyginami su pramonės ar tame pačiame sektoriuje veikiančių subjektų vidurkiais, kad būtų galima priimti investicinius sprendimus. Pagrindinių rodiklių dinamika taip pat stebima jau investavus, ji stebima ir aptariama Valdymo įmonėje reguliariai bei pristatoma Investicinio komiteto posėdžiuose. Dėl nepakankamos pažangos arba pagrindinių rodiklių pablogėjimo investicijos gali būti likviduojamos

- Kaip tvarios investicijos suderintos su EBPO rekomendacijomis daugiašalėms įmonėms ir JT verslo ir žmogaus teisių pagrindiniais principais?

Fondas neinvestuoja į įmones, kurios pažeidžia šiuos principus, kaip numatyta JT Visuotinėje žmogaus teisių deklaracijoje, Tarptautinės darbo organizacijos (TDO) darbo standartuose, Jungtinių Tautų Pasauliniame susitarime (UNGC) ir EBPO gairėse daugiašalėms įmonėms.

III Finansinio produkto skatinami aplinkosaugos arba socialiniai ypatumai

- Kokius aplinkosaugos ir (arba) socialinius ypatumus skatina šis finansinis produktas?

Fondas įtraukė ESG aspektus į visą investicinių sprendimų priėmimo procesą ir seka juos visą investavimo laikotarpį. Taip siekiama užtikrinti tinkamą aplinkosaugos ir socialinių rodiklių lygį. Fondas sistemingai stebi ir vertina portfelio investicijų būklę, atsižvelgdamas į esmines temas, apimančias įvairias ESG kategorijas (kurios pagal svarbą parenkamos ir taikomos atskirai investicijai): klimatas ir energetika, biologinė įvairovė, atliekų tvarkymas, darbuotojų gerovė, klientų pasitenkinimas, įmonių valdymas, tiekimo grandinės valdymas, reikalavimų laikymasis, verslo etika ir t. t.

Fondas skatina šiuos aplinkosaugos ir (arba) socialinius ypatumus:

Ypatumas	Aprašymas
ESG faktorių integravimas į investicinį procesą	Fondas siekia užtikrinti, kad jo veikla atitiktų tarptautinius standartus, apimančius aplinkosaugos, socialines ir valdymo temas, kurios yra susijusios su Fondo veikla ir jo investicijų portfeliais.
Investicijų, prieštaraujančių Draudžiamų investicijų sąrašui, atmetimas	Fondas neinvestuos, negarantuos ar neteiks jokios finansinės ar kitokios paramos tiesiogiai ar netiesiogiai kai kuriems sektoriams, nurodytiems Valdymo įmonės Atsakingo investavimo ir tvarumo rizikos integravimo politikoje.
Įmonių pardavimas iš investicinio portfelio dėl prieštaringo elgesio ir prieštaringų produktų	Jei įmanoma, bus atliekama patikra dėl neigiamų aspektų, kad būtų išvengta prieštaringai vertinamų sektorių: ginklų, tabako, šiluminės anglies, JT pasaulinio susitarimo pažeidėjų ir šaunamųjų ginklų civiliams. ¹
Siekis sumažinti neigiamą aplinkosaugos ar socialinių poveikį, kurį sukuria įmonės ir (arba) šalys, į kurias Fondas investavo	Investavimo ciklo metu tikrinama kiekviena portfelio pozicija. Fondas vertina kompaniją įvairiose kategorijose, renka ir lygina E/S/G parametrus, kurie yra laikomi svarbiais atsižvelgiant į pramonės ar sektoriaus, kurioje kompanija veikia, ypatumus.
Nuolatinis Fondo ESG praktikos taikymas, padedantis visoms portfelio įmonėms gerinti savo ESG rodiklius	Fondas patvirtino ir laikosi vidinės ESG procedūros, pagal kurią reikalaujama, kad ESG turi būti integruota į visą investavimo ciklą.
Aktyvi komunikacija su įmonėmis, skirta aptarti ESG praktikas	Fondas siekia stebėti ir bendradarbiauti su įmonėmis dėl ESG ataskaitų teikimo. Skatinimas vykdomas per bendrą akcininko įsitraukimą bei balsuojant akcininkų susirinkimuose.

referencinis lyginamasis indeksas nėra nustatytas, kuris būtų suderintas siekiant Fondo aplinkosaugos ar socialinių ypatumų.

- Kokie tvarumo rodikliai naudojami kiekvieno iš šiuo finansiniu produktu skatinamų aplinkos ar socialinių ypatumų užtikrinimui įvertinti?

Atliekant ESG analizę, kaip investavimo proceso dalį, nustatomi svarbiausi šaliai, pramonės šakai ir įmonei būdingi tvarumo rodikliai.

ETF, investicinių fondų ir alternatyvių fondų atveju atsižvelgiame į šiuos rodiklius, kai jie yra prieinami ir taikytini:

- Ar produktas yra orientuotas į ESG, ar ne. Pirmenybė teikiama ESG patikrintiems ar socialiai atsakingo investavimo fondams, jei nėra didelių skirtumų investavimo regiono ar kituose pagrindiniuose investicijos parametruose.
- Trečiųjų šalių ESG balai ir reitingai gali būti naudojami fondams ir fondų valdymo įmonėms palyginti.
- Renkantis išorės valdytojus privataus kapitalo, rizikos kapitalo fondams ir ETF, analizė apima kokybinius ir kiekybinius rodiklius, tarp kurių gali būti:
  - o ESG politikos turėjimas;
  - o ryšys su investuotojų iniciatyvomis, tokiomis kaip Atsakingo investavimo principai (PRI);
  - o atskaitomybė – profesionalių darbuotojų ar komitetų vykdomos priežiūros pavidalu;
  - o ESG integravimo į investavimo proceso būdai ir laipsnis;
  - o nuosavybės ir valdymo veikla;
  - o ataskaitų teikimo praktika ir pajėgumai.

Tiesioginių investicijų į akcijas ir įmonių obligacijas atvejais atsižvelgiame į šiuos aspektus:

- ar investicija yra orientuota į ESG, ar ne. Į ESG orientuotų investicijų pavyzdžiai: žaliosios obligacijos, atsinaujinančios energijos įmonės akcijų emisija ir pan.;
- trečiųjų šalių ESG balus, kai jie yra prieinami ir taikomi;
- neigiamą informaciją. Ji tikrinama siekiant nustatyti ESG problemas.

Pramonei ir įmonei būdingi arba svarbiausi tvarumo rodikliai. Dažniausi pavyzdžiai: energijos, vandens ir medžiagų suvartojimas, šiltnamio efektą sukeliančių dujų išmetimas, anglies dioksido, metano ir išmetamų teršalų kiekis, tenkantis produkto vienetui, nelaimingų atsitikimų darbe rodiklis, vyrų ir moterų darbo užmokesčio skirtumas, vadovų darbo užmokesčio santykis. Šie rodikliai gali būti naudojami norint palyginti vienos įmonės veiklos rezultatus su to paties sektoriaus įmonių ar sektoriaus vidurkiu.

¹ Fondas gali investuoti į išoriškai valdomus fondus arba finansines priemones (pvz., investicinius fondus ir ETF). Investavus į išoriškai valdomus fondus, nes visuomet galime užtikrinti visapusiško reikalavimų laikymosi, tačiau stengiamės išvengti tokių sektorių įtraukimo.

IV Ar šiuo finansiniu produktu atsižvelgiama į pagrindinį neigiamą poveikį tvarumo veiksniams?

- Taip, Fondas atsižvelgia į pagrindinį neigiamą poveikį tvarumo veiksniams. Fondas įtraukia pagrindinius neigiamo poveikio rodiklius į bendrą investavimo procesą, iš dalies dėl rizikos vengimo. ESG analizė atliekama kaip investavimo proceso dalis ir, jei reikia, pabrėžia, kurie neigiamo poveikio tvarumui rodikliai yra svarbūs vertinant tikslinės įmonės ESG riziką. Priimant investicinius sprendimus, pagrindiniai rodikliai lyginami su sektoriaus ir panašių įmonių vidurkiais; pagrindinių rodiklių dinamika stebima po investavimo ir pristatoma bei aptariama reguliariuose Investicinio komiteto posėdžiuose.
- Ne.

V Investavimo strategija

- Kokie privalomi investavimo strategijos elementai taikomi atrenkant investicijas, kad būtų užtikrintas kiekvienas iš šiuo finansiniu produktu skatinamų aplinkos ar socialinių ypatumų?

Atrenkant investicijas, atitinkančias Fondo skatinamus aplinkosaugos ar socialinius ypatumus, vadovaujamosi šiais veiksniais:

- Atsakingo investavimo ir tvarumo rizikos integravimo politika
- Tvarumo kriterijų vertinimas atliekant ESG patikrinimą
- Įsitraukimo ir balsavimo politika
- Draudžiamos ar vengiamos investicijos
- Kokia yra minimali dalis, kuria įsipareigota sumažinti investicijų mastą, į kurią atsižvelgiama prieš pradedant taikyti tą investavimo strategiją?

Nėra nustatytos fiksuotos minimalios normos, kuria būtų galima sumažinti investicijų, svarstytų prieš taikant investavimo strategiją, apimtį. Todėl minimalios normos nustatymas, siekiant sumažinti svarstomų investicijų apimtį, yra Valdymo įmonės Atsakingo investavimo ir tvarumo rizikos integravimo politikos draudžiamų investicijų atmetimo rezultatas.

VI Aplinkosaugos ar socialinių ypatumų kontrolė

- Kaip per visą finansinio produkto gyvavimo ciklą stebimi aplinkosaugos ir socialiniai ypatumai bei kokie yra susiję vidaus / išorės kontrolės mechanizmai?

Fondas įtraukia ESG aspektus į visą investicinių sprendimų priėmimo procesą ir stebi juos visą investavimo laikotarpį, kad užtikrintų atitiktį aplinkosaugos ir socialiniams ypatumams. Fondas atlieka išankstinį potencialių investicijų patikrinimą. Naudojant Draudžiamų investicijų sąrašą, investicijos atmetamos, jei tikėtina, kad dabar ar ateityje jos gaus didelę pajamų dalį iš nepageidaujamų pramonės šakų ar produktų. Tada Fondas atlieka ESG analizę, kad nustatytų tikslinės investicijos tvarumo įvertinimą.

Fondų valdytojas (arba kiti investicijų valdymo komandos nariai) aktyviai bendradarbiauja su įmonių, į kurias investuojama, valdybomis, stebėtojų tarybomis ir kitais vadovais (dažniausiai su Baltijos regiono įmonėmis) ir palaiko aktyvų dialogą įvairiais klausimais.

Visų Fondo investicijų atveju pagrindinių rodiklių dinamika taip pat stebima po investavimo, pristatoma ir aptariama reguliariuose Investicinių komitetų posėdžiuose.

Visa ESG politika, numatyta Atsakingo investavimo ir tvarumo rizikos integravimo politikoje, peržiūrima kasmet.

- Kokia yra investuojamųjų bendrovių gero valdymo praktikos vertinimo valdymo politika?

Gerosios valdymo praktikos įvertinimas, įskaitant valdymo struktūrą, santykius su darbuotojais, darbuotojų atlyginimą ir mokesčių prievolių vykdymą, yra prieš investicinio sprendimo priėmimo patikrinimo dalis.

Taip pat Fondas tikrina, ar subjektas, į kurį investuojama, taiko valdymo politiką, kurios turėtų laikytis visos portfelio įmonės (geriausia rinkos praktika). Tai reiškia, kad Fondas siekia daryti įtaką tokiose svarbiuose srityse kaip kova su korupcija ir pranešimų apie pažeidimus teikimas.

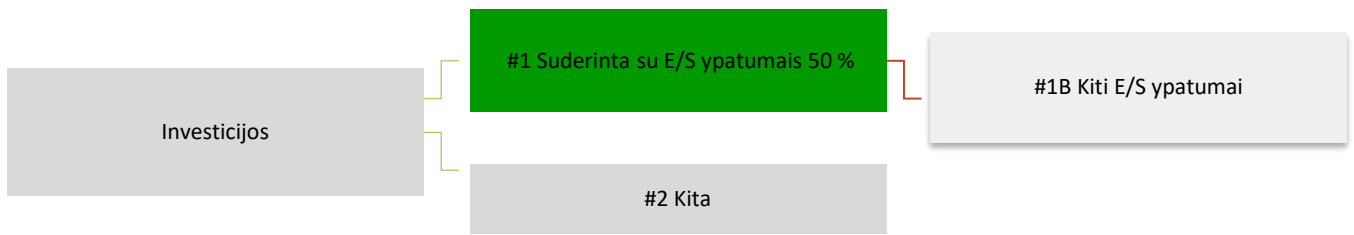
VII Investicijų dalis

- Koks turto paskirstymas planuojamas šiam finansiniam produktui?

Pensijų fondo investavimo strategija remiasi prielaida, pagrįsta daugelio Dalyvių ilgalaikiu investavimo horizontu, todėl iki 100 procentų Pensijų fondo grynųjų aktyvų gali būti investuojama akcijų rinkose, prisiimant su tuo susijusią riziką, ir siekiant aukštesnio pelningumo ilgu laikotarpiu. Didesnį tikėtiną akcijų rinkų pelningumą svyravimą siekiama atsverti investuojant privačiose rinkose į alternatyvias turto klases – nekilnojamo turto fondus, privataus kapitalo ir privačios skolos fondus ir kt. Ypatingais atvejais, t. y. jei dėl situacijos rinkoje nėra geresnių investavimo galimybių, kol bus įsigyti planuojami instrumentai, taip pat krizių atvejais, dalis pensijų turto gali būti investuota į skolos vertybinius popierius ir (ar) pinigų rinkos priemones.

Investiciniai sprendimai Fondo viduje priimami atsižvelgiant į esminius investavimo strategijos elementus, naudojamus pirmiau aprašytoms aplinkosaugos ir socialinėms ypatybėms pasiekti. Fondo tikslas nėra tvarios investicijos ir jis nėra įsipareigojęs investuoti tvariai, kaip apibrėžta SFDR. Fondas gali (tačiau neįsipareigoja) turėti investicijų, kurios atitinka taksonomijos kriterijus aplinką tausojančiai ūkinei veiklai.

Toliau esančioje diagramoje pateikiamas planuojamas Fondo turto paskirstymas.

#1 Suderintos su A/S ypatumais investicijos - finansinio produkto investicijos, naudojamos finansiniu produktu skatinamiems aplinkos ar socialiniams ypatumams užtikrinti.

#2 Kitos investicijos – likusios finansinio produkto investicijos, kurios nėra suderintos su aplinkos ar socialiniais ypatumais ir nėra laikomos tvariomis investicijomis.

Kategorija „#1 Suderintos su A/S ypatumais investicijos“ apima:

- pakategorę „#1Tvarios“, kurią sudaro tvarios investicijos, kuriomis siekiama aplinkos ar socialinių tikslų;
- pakategorę „#1B Kitos suderintos su A/S ypatumais investicijos“, kurią sudaro su aplinkos ar socialiniais ypatumais suderintos investicijos, nelaikomos tvariomis investicijomis.

Šiuo metu ypač sunku įvertinti investicijas pagal taksonomiją, nes trūksta duomenų, skaidrumo ir investicijų atskleidimo.

Atsižvelgiant į pirmiau pateiktame skirsnyje išdėstytus esminius investavimo strategijos elementus, tikimasi, kad didelė dalis (ne mažiau kaip 50 %) Fondo investicijų skatins aplinkos ir socialinius ypatumus.

- Kaip naudojant išvestines finansines priemones yra užtikrinami finansiniu produktu skatinami aplinkos ar socialiniai ypatumai?

Fondas neketina naudoti apsidraudimo ar išvestinių finansinių priemonių investavimo tikslais, tačiau gali naudoti išvestines finansines priemones, tokias kaip ateities sandoriai, pasirinkimo sandoriai, išankstiniai sandoriai ir apseiktimo sandoriai (toliau kartu – išvestinės finansinės priemonės), kad apsaugotų Fondą nuo palūkanų normų ir valiutų kainų pokyčių. Išvestinės finansinės priemonės nebūs naudojamos kaip priemonė Fondo aplinkosaugos ypatumams skatinti, tačiau Fondas atsižvelgia į minimalias ESG apsaugos priemones, įskaitant tai, kad išvestinėmis finansinėmis priemonėmis turi būti prekiaujama reguliuojamose rinkose arba pagal privatų susitarimą (OTC), sudarytą su aukščiausio lygio finansų įstaigomis arba geros reputacijos subjektais, kurie specializuojasi tokio pobūdžio sandoriuose.

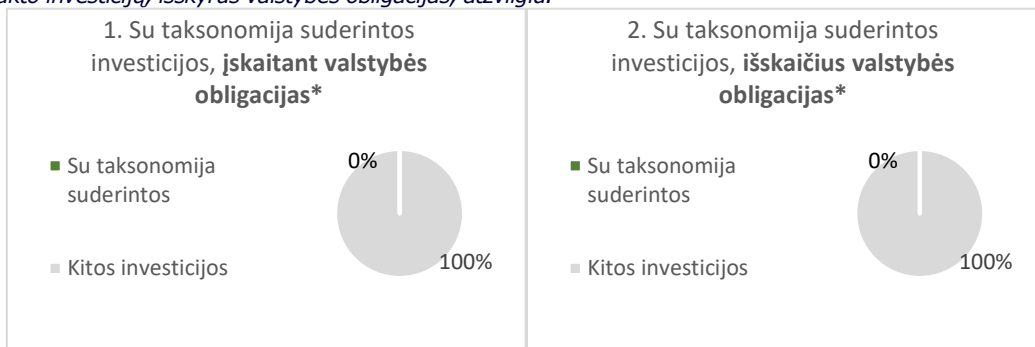
- Kokiu minimaliu mastu tvarios investicijos, kuriomis siekiama aplinkos tikslo, yra suderintos su ES taksonomija?

Fondas neturi tikslo tvariai investuoti ir neįsipareigoja tvariai investuoti.

Tačiau negalima atmesti galimybės, kad kai kurios investicijos gali atitikti aplinką tausojančios ekonominės veiklos taksonomijos kriterijus.

Tačiau reglamente reikalaujama, kad informacija apie investicijas pagal taksonomiją būtų pateikta dviejose diagramose.

Toliau pateiktose dviejose diagramose žalia spalva pažymėta investicijų, kurios suderintos su ES taksonomija, mažiausia procentinė dalis. Kadangi nėra tinkamos metodikos, pagal kurią būtų galima nustatyti valstybės obligacijų suderinimą su taksonomija*, pirmojoje diagramoje parodytas suderinimas su taksonomija visų finansinio produkto investicijų, įskaitant valstybės obligacijas, atžvilgiu, o antrojoje diagramoje – tik finansinio produkto investicijų, išskyrus valstybės obligacijas, atžvilgiu.

* Šiose diagramose valstybės obligacijos apima visas valstybės garantija užtikrintų skolų pozicijas.

Šiuo metu ypač sunku įvertinti investicijas pagal taksonomiją, nes trūksta duomenų, skaidrumo ir investicijų informacijos atskleidimo.

- Kokią minimalią dalį sudaro investicijos į pereinamąją ir įgalinančią veiklą dalis?

Fondas neturi tikslo tvariai investuoti ir neįsipareigoja tvariai investuoti.

- Kokią minimalią dalį sudaro su ES taksonomija nesuderintos tvarios investicijos, kuriomis siekiama aplinkos tikslo?

Fondas neturi tikslo tvariai investuoti ir neįsipareigoja tvariai investuoti.

- Kokią minimalią dalį sudaro socialiai tvarių investicijų dalis?

Fondas neturi tikslo tvariai investuoti ir neįsipareigoja tvariai investuoti.

- Kokios investicijos įtrauktos į kategoriją „#2 Kitos“, koks yra jų tikslas ir ar yra kokių nors būtinųjų aplinkos ar socialinių apsaugos priemonių?

Bet kokios Fondo investicijos, kurios gali būti priskirtos „#2 Kitos“, daugiausia skirtos efektyviam portfelio valdymui, likvidumo valdymui arba apsidraudimui. Pavyzdžiui, Fondas taip pat gali investuoti į įmones, kurios gali neatitikti visų Fondo ESG kriterijų, bet turi tinkamas minimalias apsaugos priemones. Jei įmanoma, atliekama patikra dėl neigiamų aspektų, kad būtų išvengta prieštarigai vertinamų sektorių: ginklų, tabako, šiluminės anglies, JT pasaulinio susitarimo pažeidėjų ir šaunamųjų ginklų civiliams. Fondas dės visas pastangas, kad kuo didesnė dalis investicijų skatintų aplinkos ar socialines ypatybes.

VIII Referencinis lyginamasis indeksas

- Ar konkretus indeksas yra nustatytas kaip referencinis lyginamasis indeksas siekiant nustatyti, ar šis finansinis produktas yra suderintas su juo skatinamais aplinkos ir (arba) socialiniais ypatumais?

Referencinis lyginamasis indeksas, kuris būtų suderintas siekiant Fondo aplinkosaugos ar socialinių ypatumų, nėra nustatytas.

- Kaip referencinis lyginamasis indeksas nuolat derinamas su kiekvienu finansiniu produktu skatinamu aplinkos ar socialiniu ypatumu?

Referencinis lyginamasis indeksas, kuris būtų suderintas siekiant Fondo aplinkosaugos ar socialinių ypatumų, nėra nustatytas.

- Kaip užtikrinama, kad investavimo strategija būtų nuolat suderinta su indekso metodika?

Referencinis lyginamasis indeksas, kuris būtų suderintas siekiant Fondo aplinkosaugos ar socialinių ypatumų, nėra nustatytas.

- Kuo nustatytasis indeksas skiriasi nuo atitinkamo bendrojo rinkos indekso?

Referencinis lyginamasis indeksas, kuris būtų suderintas siekiant Fondo aplinkosaugos ar socialinių ypatumų, nėra nustatytas.

IX Metodika

- Kokios yra metodikos, naudojamos finansinio produkto skatinamų socialinių ar aplinkosaugos ypatumų pasiekimui įvertinti naudojant tvarumo rodiklius?

Vertindamos tiesioginių investicijų į įmonių akcijas ar obligacijas, taip pat į valstybės obligacijas tvarumo riziką, Fondas atlieka reikšmingumo vertinimą, kuris grindžiamas Tvarios apskaitos standartų valdybos (SASB) ir Pasaulinės atskaitomybės iniciatyvos (GRI) sukurta pramonės sistema. SASB sistemoje pateikiami pasauliniu mastu taikytini konkrečiai pramonės šakai būdingi kriterijai ir apibrėžiamas minimalus reprezentatyvios pramonės įmonės finansiškai reikšmingų tvarumo temų ir susijusių rodiklių rinkinys. Šiais kriterijais galima remtis nustatant pagrindines galimų investicijų ESG temas.

Išorinių fondų teikėjų atveju Fondas naudoja kelis trečiųjų šalių duomenų šaltinius (Bloomberg, Morningstar, MSCI ir kt.).

Nustačius pagrindines galimų investicijų temas, Fondas stebi portfelio įmones pagal keletą aplinkosaugos ir socialinių rodiklių, būdingų šioms temoms (įskaitant, bet neapsiribojant (ir kiek tai yra svarbu kiekvienam portfeliui), anglies dioksido pėdsaką, darbuotojų pravaikštas ir nelaimingų atsitikimų darbe skaičių).

X Duomenų šaltiniai ir tvarkymas

- Kokie duomenų šaltiniai buvo naudojami kiekvienam aplinkosaugos ar socialiniam ypatumui pasiekti?

Duomenys renkami priemonių lygmeniu ir apibendrinami Fondo lygmeniu.

Tiesioginių investicijų į įmones atveju informacija gaunama tiesiogiai iš portfelio įmonių arba iš trečiųjų šalių duomenų teikėjų.

Rodiklių duomenys (jei turimi) gali būti lyginami su pramonės šakos arba šalies vidurkiais, kad būtų galima įvertinti portfelio įmonių veiklos rezultatus, palyginti su kitais šalies regionais arba pramonės šakomis.

Jei trūksta duomenų, gali būti naudojami įvairūs šaltiniai, kuriais siekiama kuo tiksliau atspindėti tikrąją ekonominę tikrovę.

XI Metodologijų ir duomenų apribojimai

- Kokie apribojimai buvo susiję su aprašytais metodikomis ir duomenų šaltiniais (įskaitant veiksmus, kurių buvo imtasi šiems trūkumams pašalinti)?

Metodikų ir ESG duomenų apribojimai apima turimų duomenų nuoseklumo, patikimumo, palyginamumo ir kokybės trūkumą. Taip yra dėl šių priežasčių (bet neapsiribojant):

- ESG vertinimo paslaugų teikėjai neturi bendros metodikos;
- Įmonės ir emitentai neteikia standartizuotų ataskaitų;
- Įvairūs modeliai ir analitinės priemonės nepakankamos pateiktiems duomenims tirti;
- Sunkumai nustatant kiekybinius veiksnius ir nepatikrinta arba neaudituota informacija.

XII Išsamus patikrinimas

- Kokios vidaus ir išorės kontrolės priemonės buvo taikomos atliekant šį išsamų patikrinimą?

Fondas atlieka išsamų ESG rizikos vertinimą išsamaus patikrinimo metu, kad nustatytų, ar siūlomos investicijos atitinka reikalaujamas ESG ribas. Fondas neprisiima aukšto lygio rizikos ESG srityse, įtrauktose į Draudžiamų investicijų sąrašą.

Tikslas yra nustatyti su ESG susijusias verslo praktikas, kurios gali turėti įtakos būsimam įmonės pelno augimui arba tokių investicijų rizikos ir grąžos santykiui.

Fondo valdytojas mano, kad pagrindiniai ESG veiksniai turės įtakos būsimoms investicijų pajamoms ir pelningumui, todėl turės įtakos investicijų rizikai ir grąžai.

Fondo valdytojas tvarumo rizikas vertina keliais etapais:

- Prieš investuojant atliekamas išsamus patikrinimas (Fondas siekia išvengti bet kokios investicijos, kuri, kaip nustatyta, turi didelę potencialios tvarumo rizikos, turinčios įtakos būsimai grąžai, tikimybę. Fondo valdytojas stengsis nustatyti riziką, taikydamas analitinės peržiūros procesą. Fondo valdytojas mano, kad galimas neigiamas tvarumo rizikos poveikis grąžai mažinamas tiek prieš investuojant atliekamu išsamiu patikrinimu, tiek laikantis draudžiamų investicijų kriterijų ir viso prieš tai aprašyto investicinių sprendimų priėmimo proceso.
- Investicijos laikymo laikotarpis (jei pastebimas ryškus įmonės tvarumo rodiklių pablogėjimas, Fondo valdytojas, jei tik įmanoma, sieks paveikti probleminės kompanijos vadovybę arba ieškos investiciniam portfeliui labiau tinkamų investicijų).

XIII Dalyvavimo politika

Bendradarbiavimas su investavimo procese dalyvaujančiomis suinteresuotosiomis šalimis yra svarbi Fondo požiūrio dalis ir jis yra laikomas naudinga rizikos mažinimo priemone.

Dalyvavimas yra aplinkosaugos arba socialinės investicijų strategijos dalis. Fondo valdytojas (arba analitikas) bendradarbiauja su fondo portfelyje esančiomis įmonėmis, teikdamas pasiūlymus ir keldamas klausimus, kad teigiamai paveiktų tikslinių įmonių ESG praktiką. Tam tikrais atvejais Fondas ieško bendraminčių partnerių, kurie galėtų daryti teigiamą įtaką įmonėms.

Vykdydamas dalyvavimo užduotis, Fondas daugiausia dėmesio skiria Baltijos regiono įmonėms.

Daugiau informacijos apie įsitraukimo politiką rasite Dalyvavimo ir balsavimo politikoje [čia](#).

Daugiau konkrečios informacijos apie produktą rasite SB Asset Management tinklalapyje [čia](#).

Versija	Pakeitimai	Data
Nr. 2	Publikavimas pagal reglamentą	2024-05-16